

POSTOJANJE I RAD SAVEZA GIG-a BiH OD NJEGOVOG OSNIVANJA DO DANAS

U jednom od rijetko sačuvanih izvještaja Saveza GIG-a BiH stoji ovako: "U toku 1951. godine u sklopu opšte decentralizacije na svim poljima političkog, kulturnog, i opšteprivrednog života, na mjesto ranije geodetske sekcije geodetskih stručnjaka koja je djelovala u sklopu organizacije DIT-a osnovano je samostalno društvo geodetskih stručnjaka Bosne i Hercegovine. Ovo bi mogli smatrati vjerodostojnim matičnim podatkom, i ako znamo da su geometri SR BiH organizovano djelovali od 1946. kao strukovna sekcija.

O svome bogatom i veoma dinamičnom stvaralaštvu kroz nauku i široku praksu Saveza GIG-a SR BiH nema očuvanih radova monografskog karaktera, a na žalost ni dovoljno očuvane arhivske gradje koja bi nam poslužila za ozbiljniju studiju, u kojoj bi bio obradjen etapni razvoj djelovanja Saveza GIG-a SR BiH u socijalističkoj i naučno-tehnološkoj revoluciji zemlje za 30. i više godina.

Geodetske stručnjake kao organizovanu društvenu snagu poznaju svi naši krajevi, počev od onih dana kada su popaljenom i porušenom Bosnom i Hercegovinom pošli sa oduševljenjem na razne zadatke sa komadom kruha u džepu, na starim trofejnim vozilima, preživljavajući i sve tadašnje nevolje našeg stanovništva, sve do današnjih dana, gledajući sa ponosom velika djela samoupravne socijalističke Jugoslavije i svoje bliže domovine SR BiH, u koja su i oni nesebično utkivali svoju mladost, snagu i bogato stručno iskustvo u privredu i široke oblasti geodezije.

Bili su dosljedni borci u ostvarivanju kontinuiteta Revolucije, jer su znali da je njihovih 68 drugova - geometara iz Bosne i Hercegovine palo u borbi i Revoluciji, medju kojima i pet narodnih heroja.

Tada, za potrebe obnove i izgradnje Republike, relativno mali broj geometara raspoređuje se u sve oblasti društveno-političkog i privrednog života koji se tek radja, počev od mnogih rukovodećih funkcija naročito u gradjevinarstvu, do zadataka obnove porušenih i izgradnje novih željezničkih pruga, puteva i rudnika, obnove popaljenih katastarskih ustanova, sprovođenju agrarne reforme, stvaranja poljoprivrednih dobara, šireg i organizovanijeg pristupa geološkim istraživanjima i vodoprivredi, izgradnji hidrocentrala i drugo, bez pomoći bilo kakve geodetske naučne institucije, pa čak do 1960. godine sa svega 4 diplomirana geodetska inženjera. Novoosnovana Geodetska uprava bavila se

isključivo obnovom djelimično ili potpuno uništenih katastarskih ureda.

U lepezi hitnih i nimalo jednostavnih ali i vrlo hetegorenih zadataka primijenjene i inženjerske geodezije i borbi malobrojnog kadra da ih stručno i vremenski osvoji, osniva se 1948. godine geodetska sekcija društva, koje se vrlo brzo organizaciono i akciono osposobljava, među ljudima stvara borbenu i radnu klimu, povezuje struku, bori se za ostvarenje jedinstva u privredi na svim nivoima i time dosljedno sprovodi liniju SKJ, organima narodnih vlasti u zajednici sa Geodetskom upravom SR BiH iznosi organizacione i tehničke probleme struke, daje predloge za njihova rješenja, planira kadrove, organizuje zabavni i kulturni život, ukazuje na tradicionalnu geodetsku solidarnost i borbenost čitavih generacija koje su udružene još od februara 1919. godine na ošnivačkoj skupštini Udruženja geometarau Zagrebu povelu borbu za humane, ljudske i demokratske odnose, za prava radnih ljudi sa kojima su geometri uvijek drugovali i bili profesionalno vezani. Ova revolucionarna borba neprekidno je trajala izmedju dva rata i bila uključena u sveukupnu i revolucionarnu borbu KPJ.

U okviru rada III Kongresa Saveza inženjera i tehničara SFRJ održanog u Beogradu 20. novembra 1952. godine na prijedlog društva GIG-a SR BiH, osnovan je Savez GIG-a SFRJ i predložena privremena uprava i statut, a 12. decembra 1953. godine održan je i prvi Kongres GIG-a SFRJ u Zagrebu, gdje je potvrđen i nacrt statuta na kome je naše društvo uzelo vrlo aktivnog učešća, istupajući sa konstruktivnim prijedlozima, ukazujući prvenstveno na neravnomjeran raspored kadrova i instrumentarija, nedostatak trigonomske i nivelmanske mreže, u BiH, popaljene katastarke urede i dr.

U zajednici sa Geodetskom upravom SR BiH naš Savez uspijeva 1948. godine geodetski odsjek Srednje tehničke škole pretvoriti u Geodetsku tehničku školu kao samostalnu ustanovu u kojoj su isključivo geometri nastavnici na čelu sa pok. Mehmedom Bisićem. Radili su ozbiljno i nesebično, da bi svoja bogata praktična iskustva uključili u teoretski dio nauke i sve skupa prenijeli na mladu generaciju. Tada, u tim prilikama škola je bila glavna nada i GIG BiH njoj je posvećivao posebnu pažnju. Nešto kasnije GIG SR BiH predočava Izvršnom vijeću SR BiH i univertizetskim vlastima potrebu otvaranja Više geodetske škole u čemu se 1960. godine i uspijeva, tako da ova škola sa svršenih 572 geodetska inženjera uveliko popunjava praznine u kadrovima.

U prvom organizovanju GIG-a u Sarajevu broji 204 člana iz Sarajeva i okoline, vremenom se taj broj povećava, ali centrilizovanim djelovanjem Saveza u Republici ne uspijeva se na ostalim područjima Republike učlaniti svo ljudstvo, pa se pored republičkog odbora Saveza formiraju sekcije i to u: Banja Luci 1954. godine, u Tuzli i Mostaru 1956. godine,

Zenici, Prijedoru, Doboju i Brčkom 1958. godine, u Bihaću i Livnu 1960. godine, sa ukupnim brojem članstva od 511 članova ili oko 80 % od ukupnog broja u Republici. Uspjeh je bez sumnje bio veliki.

Koliku je aktivnost Savez razvio na svim nivoima, ilustruje činjenica da je 1955. godine republički odbor Saveza zbog važnosti i obimnosti poslova morao organizovati 14 komisija, i to: komisiju za katastar, instrumente i metode rada, fotogrametriju, spoljnu saradnju, školstvo i stručno uzdizanje, produktivnost rada, organizacijska pitanja, staleška pitanja, propise u geodetskoj službi, štampu za pomoć pri polaganju stručnih ispita, stambena pitanja, za izradu stručnih upustava i proslavu 40 godišnjice SKJ-e.

U svakoj od ovih komisija radilo je 3-5 ljudi, komisije su bile samostalne u izučavanju specifičnih problema i predlaganja rješenja, godišnje ili prema potrebi podnosile su izvještaj odboru. Komisijama su rukovodili predsjednici. Održavane su godišnje skupštine na republičkom nivou i nivou sekcija sa solidno odabranim i pripremljenim programima u cilju rješavanja aktuelnih pitanja, afirmacije struke i geodetske djelatnosti uopšte, i njenom uključivanju u socijalističke samoupravne odnose. Najčešće su tretirana pitanja saradnje društva sa ostalim društvima sa GIG Jugoslavije, Geodetskom upravom, zatim uzdizanje školstva, izrada novog premjera i osnovne karte, naučno-istraživački rad, položaj katastarskih službenika u sistemu komuna, idejno-političko uzdizanje članstva, problem nedostatka kartografske institucije, inventarizacija prostora, registrovanje podzemnih instalacija, ogroman razvoj primijenjene geodezije i njen značaj, izdavanje "Glasnika" Sr BiH, mladi kadrovi i brige oko njihova zaposlenja, organizovanje izložbe eksponata značajnih geodetskih radova itd. Naše društvo je inicijator u osnivanju Geodetskog zavoda, Zakona o finasiranju premjera, a njegova je komisija podnijela prijedlog izradila program za premjer grada Sarajeva, te jedan od inicijatora osnivanja Geodetskog odsjeka na Gradjevinskom fakultetu u Sarajevu.

Savez je organizator proslave 40 godina rada i revolucionarnog djelovanja SKJ i 50 godina dolaska druga Tita na čelo KPJ.

Godine 1968. naše je društvo bilo organizator IV kongresa SGIG-a Jugoslavije u Sarajevu, zatim organizator savjetovanja o primijenjenoj geodeziji 1961. godine sa referatom drugova iz našeg Saveza i temi "Geodetska mjerenja u elektroprivredi", te organizator sastanka FIG-ine komisije za katastar i procjenu zemljišta i niza drugih manifestacija.

Osnivanjem "Glasnika" popunjena je u akcijama Saveza velika praznina kako u informativnom, tako i praktičnom i naučnom smislu.

PREDSJEDNICI SAVEZA GIG-a BiH

OD 1952. DO 1978. GODINE

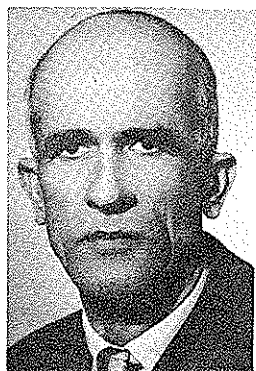
Prof. inž. Aganović
Ismet
1952, 1955, 1956. i 1957.

Selimović Hilmija
1953. i 1954.

Krzić Mehmed
1958. i 1959.

Prof. inž. Muftić
Husein
1960.

Prof. dr. Smailbegović
Fethulah
1961. i 1962.

Vranješ Miloš
1963. i 1964.

Mr.inž. Lukić
Vladimir

Dipl.inž. Omerbašić
Ferid

Mr.inž. Milišić
Božidar

1965,1966,1967.i 1968. 1969,1970,1971.i 1972. 1973,1974,1975,1976i 1977.

ZASLUŽNI AKTIVISTI GIG-a

Gavrić Boro
dugogodišnji predsjed.
sarajevske podružnice

Ahmetanović Abdulah
14 godina sekretar Saveza
GIG-a BiH

Društvom su rukovodili predsjednici : Prof.inž. Aganović Ismet, Selimović Hilmija, Krzić Mehmed, prof.inž. Muftić Husein, prof.dr. Smailbegović Fetulah, Vranješ Miloš, inž. Lukić Vladimir, inž. Omerbašić Ferid, i sadašnji predsjednik inž. Milišić Božo.

Pored mnogih imena zaslužnih članova društva mora se posebno istaknuti i rad druga Bore Gavrića dugogodišnjeg predsjednika sarajevske sekcije i druga Ahmetanović Abdulaha koji je na položaju sekretara republičkog GIG ostao 14 godina.

Geodetski naučni radnici iz Sarajeva prednjačili su u svim akcijama društva, njihovo bogato iskustvo obilno je koristila mlada generacija inženjera i geometara, oni su bili inicijatori sistematskog i planskog uključivanja rezultata praktičnih radova u geodetsku nauku.

Naše kolege iz Jugoslovenske Armije pokazali su posebno interesovanje za razvoj društva, pa je njihova aktivnost u svim prilikama veoma dobro došla.

Prosto rečeno, nemoguće je ni u kakvom članku obraditi bogat i raznovrstan istorijski put razvoja SGIG SR BiH i struke, tolike uspjeha u naučno-tehničkim dostignućima širom Republike, a u kojima je društvo odigralo vidnu ulogu, a naročito u razvijanju samoupravnih socijalističkih odnosa u čuvanju i njegovanju bratstva i jedinstva naših naroda i narodnosti. To je samo moguće obraditi jednom solidnom monografijom, koju će pisati baš ti pregaoci da bi mlađe geodetske generacije imale jasnu predstavu o svemu što je uradila naša generacija u teškim istorijskim uslovima.